

عنوان مقاله:

خرفستران در اندیشه ایرانیان براساس اوستا، متون پهلوی، و شاهنامه

محل انتشار:

فصلنامه ادبیات عرفانی و اسطوره شناختی، دوره 12، شماره 44 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 42

نویسندگان:

حمید ایاز - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

احمد طحان - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزآباد

خلاصه مقاله:

خرفستران موجودات زیان باری مانند اژدها، مار، مور، کژدم، موش، شیر و... هستند که اهریمن آنها را بر ضد جهان نیک آفریده است. در اوستا و متون پهلوی دستورهایی درباره مبارزه با این موجودات اهریمنی و از میان بردن آنها داده شده است. تاثیر فردوسی و شاهنامه بر فرهنگ و زبان ایرانی روشن است، اما آنچه ضروری می نماید، آشکار کردن این نکته است که اندیشه های او و نگرشش درباره جانوران تا چه اندازه از این متون تاثیر پذیرفته است. نگارندگان در این مقاله با روش توصیفی تحلیلی به بررسی و مقایسه آن دسته از موجوداتی می پردازند که در متون دینی زرتشتیان خرفستر به شمار آمده اند و در شاهنامه هم از آنها نام برده شده است. این پژوهش نشان می دهد که در شاهنامه نه واژه خرفستر به کار رفته و نه به اهریمنی بودن جانوری اشاره شده است، اما گاهی نگرش فردوسی در مورد زیانمند بودن برخی موجودات با آنچه در اوستا و متون پهلوی در این زمینه آمده، مشابه است و گاهی هم با آنها مغایرت هایی دارد. در پایان هر مبحث، به مفاهیم نمادین این جانوران در اسطوره های ملل دیگر نیز اشاره شده و اختلاف دیدگاه یا تشابهات آنها با اوستا، متون پهلوی، و شاهنامه نموده شده است.

کلمات کلیدی:

اسطوره، خرفستر، اوستا، متون پهلوی، شاهنامه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/856715>

